

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, június 6-án.

155. szám.

Tizenhárom kemény pontok.

A magyarországi szociálisták vezeterei hallatták ma az „ünnepi hang”-ot. Ezeknek az önzetlen és rokonszenves uraknak tudvalevőleg csak az a hibájuk van, hogy újabban megijedtek kissé az államhatalomtól, ahogy a guerrillák szoktak megijedni a rendes hadseregtől, minélfogva a hadi operációkban bizonyos zavarok keletkeztek. A vezérkar egy része például kerekét oldott, némelyek továbbá hadifoglyok gyanánt kezeltetnek, a zöm igyekszik eldugni fegyvereit, csak egyes makacs szögletekből szól még a puskaropogás. Ilyen elszigetelt puskaropogás volt hát az „ünnepi hang” e mai napon.

A földmives-munkások részére kibocsátott „minta-szerződés”-t (helyesebben szerződés-mintát) küldték ma szét a művelt néprezerek. Ez a szerződés-minta (alább közöljük végig) mindenekelőtt aggodalmat kelt bennünk, mert a humornak oly erős forrása pezseg benne, hogy akik így tudnak tréfálkozni, azok a guerrillák alighanem biztosak az új szervezkedésben. Ez az aggodalom azonban eloszlik, ha a szerződés-minta 13 pontját olvassuk, amely a munkaadó gazdát az általános választói jog programpontjára kötelezi!... Nem, nincs itt ok aggodalomra. Ahol a humor, a fogalomzavarral társul, ott psychopathiai esetről van szó és ez ellen majd tesznek a közegészségügyi hatóságok.

Itt adjuk a tizenhárom kemény pontot, mely a mondott beteges végletekig harszol ama szocialisztikus alapelv mellett, hogy az államban a munkások parancsoljanak;

A szociálista földmives-munkások a következő aratási szerződési mintát köröztetik országsszerte:

M i n t a s z e r z ö d é s.

1. A munkaadó tartozik minden aratónak fejéknél 9 métermázsza búzát, 2 métermázsza árpát és 1 métermázsza zabot adni.

2. Ezen 12 métermázsza gabonáért minden aratópárnak (egy kaszás és egy marokverő) 12 holdat (1200 négyszögölével) kell learatni, legyen az buza, árpa, zab vagy bárminemű termény, az már mindegy.

3. A rakodást vagy hordást a munkás 1 forint 50 krajczár napidijért tartozik elvégezni.

4. A munkaadó köteles az aratás tartamára minden pár aratónak hetenként a következő kommenziót adni: 30 liter tiszta buza, 1 kilogramm só, 2 kilogramm szalonna (de ez sem valami büdös, vagy kukaczos legyen), 6 liter főzelék és 2 forint husra és egyéb apró költségekre.

5. Ha az aratás megszűnt, a marokverő elmegy és a rakodásra ott maradt részes a főntebbi pontban megállapított kommenzióának a felét kapja, vagy pedig megfelelő ellátást; ezenkívül a 3-ik pontban megállapított bért is.

6. Az aratók a gabonát levágás után csak egyszer tartoznak összetakarítani és a tarlót felgereblyézni.

Ha a gabonát a vihar széthordja vagy megázik, akkor a 3-ik pontban kikötött díj és az 5-ik pontban megállapított rendes ellátása mellett a munkások tartoznak azt a munkaadó kívánsága szerint megszáritani és pontosan összerakni.

7. Ha a munka színhelye a munkások otthonától több mint egynegyedóra járásnyira van,

tartozik a munkaadó öket saját igáján haza és visszaszállítani, a ki- és beszállításnak nem szabad vasár- vagy ünnepnapon történni.

8. Ha a gabona annyira meghibásodik, hogy a szemért nem érdemes letakarítani, akkor az 1. pontban kikötött 12 métermázsza gabona helyett adandó: buza helyett 72 forint, árpa helyett 10 forint 40 krajczár, zab helyett 3 forint 20 krajczár, szalonna helyett, ha azt a gazda nem akarja a távolság miatt hazaszállítani, 8 forint fizetendő. Így tehát a 12 hold termény letakarításáért minden arató-munkásnak a munka végeztével 98 forint 60 krajczár jár. Ezen készpénzbeli alkunál is tartozik a munkaadó a 4-ik pontban megállapított kommenziót vagy ennek megfelelő tisztességes ellátást adni. Ugyiszintén a hordásnál is a 3-ik pontban megállapított bér és az 5-ik pontban meghatározott kommenzió vagy ennek megfelelő ellátás nyújtandó a munkásnak.

Ha a gabona szeme jó, akkor a cséplésnél foglalatostkodó munkások minden 100 métermázsza gabona után 5 métermázsza kapnak, ha pedig rossz, akkor 2 forint napidíj jár. A többi pontokban említett kommenzió vagy megfelelő ellátás itt is fennáll.

10. A munkaadó tartozik a munkaidő tartama alatt a munkások részére fedett helyet és tüzelőt adni, továbbá friss vizet hordatni.

11. A munkaadó tartozik a munka bevégeztével a munkásra eső részt elcsépelteni és saját igáján vagy költségén, a szalmával és egyebekkel együtt, a munkás lakására szállítani. A szerződésben kikötött feltételeknél nem köteles a munkaadó többet adni, viszont a munkás nem jogosult többet kérni.

12. Ha a munkást a munkaidő tartama alatt halálos szerencsétlenség éri, tartozik a munkaadó a meghalt lakására szállítani és tisztességesen eltemettetni, a megszolgált bért pedig a halott hátramaradottainak haladéktalanul minden levonás nélkül kiszolgáltatni. Ha a munkást munka közben betegség éri, tartozik a munkaadó 2 heti gyógykezelést biztosítani és a megszolgált bért, a megbetegedett vagy hozzátartozóinak minden levonás nélkül haladéktalanul kiadni.

A szociálista földmives munkások ezen szerződés-mintáját a szocialdemokrata párt teljesen helyeselte s hozzá 13-ik pont gyanánt a következő függeléket csatolta:

13. A gazda kötelezi magát, hogy az általános választási jogot követelni fogja és olyan képviselőjelöltre szavaz, aki szintén követeli az általános választási jogot.

A szerződés-mintát, felhívás kíséretében, most küldözgetik szerte az országban.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak ma délelőtt tíz órakor ülést van.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága e hónap 3-án ülést tartott. A bizottság megállapodott abban, hogy a kereskedelmi törvénynek a szerződésekre vonatkozó intézkedései az általános magánjogra is kiterjesztésnek. Ennek értelmében legyen az ajánlattevő kötvé a meglett szerződési ajánlatához, ha csak kötelezettségét előre ki nem zárta, mindaddig, amíg a másik fél az ajánlat kellő időben való elfogadását el nem mulasztotta, avagy az ajánlatot visszautasította. Távollevők között pedig a szerződés perfectiójának időpontjául az elfogadási nyilatkozat megérkezése tekintessék. A bizottság ezután meghallgatta Thirring Lajos előadását, a kötetni jognak „A szerződéskötés hiányai” című feje-

zete köréből felvetett arról a kérdésről, hogy lényeges tévedés esetén semmi legyen-e a szerződés vagy csak megtámadható? és az előadó véleményéhez képest abban állapodott meg, hogy a lényeges tévedés még nem teszi önmagában véve semmissé a szerződést, hanem csak megtámadhatóvá, ama fél részéről, ki a szerződéskötésnél tévedésben volt. Ugyane fejezet köréből az előadó még a következő kérdéseket vetette fel: Miként határozassanak meg a lényeges tévedés kriteriumai, melyre véleménye az, hogy lényeges tévedésnek csak az olyan tekinthető, mely az ügylet tárgyára és jogi minőségére vonatkozik. A szerződés egyéb tartalmában, mint a személyben s a dolog tulajdonságaiban való tévedés lényegességét az eset körülményei határozzák meg. Továbbá: Figyelembe veendő-e a tévedés minden esetben, tekintet nélkül arra, hogy a másik fél felismerhette-e azt vagy nem? Előadó álláspontja e kérdésre nézve az, hogy ha a tévedést a másik fél okozta vagy felismerhette, vagy ha a szerződés révén oly nyereségre tenne szert, amelyet a tévedés közbejötté nélkül nem várhatott: az, aki a szerződés megkötésénél lényeges tévedésben volt, a szerződést megtámadhatja. Végül pedig: Ha a szerződés tévedés miatt érvénytelenné válik, miként osztályoztassék a kártérítés kérdése? Előadó szerint a tévedő félnek kártérítési kötelezettségét még abban az esetben is meg kell állapítani, ha tévedése véletlen volt. A bizottság az előadói előterjesztések megvitatását a jövő ülésre halasztotta.

Pártértekezlet. Az országgyűlési szabadelvűpárt báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt ma értekezletet tartott, amelyen minden vita nélkül elfogadta az öbecse-ujvidék-titeli és a belisce-prandenovci helyi érdekű vasutak engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokat s tudomásul vette a budapest-tétényi helyi érdekű villamos vasut engedélyezéséről s egyes birtokrészeknek Habet község határából Veléte községhez való átközelítéséről benyújtott miniszteri jelentéseket. Ezzel az értekezlet véget ért. — Az országgyűlési néppárt ma este 8 órakor Molnár János elnöklése mellett értekezletet tartott, melyen a betegápolási költségekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, de a párt nem tudott megállapodásra jutni és így a holnapi értekezleten fog határozni. — A nemzeti párt holnap (hétfőn) délután 6 órakor tart pártértekezletet.

Népgyűlés Czepléden. A czeplédi polgárság ma délelőtt nagy népgyűlést tartott az önálló vámtérület és a nemzeti bank érdekében. A népgyűlésen a város képviselőjén, Kossuth Ferenczen kívül még Szinay Gyula és Horváth Ádám képviselők is részt vettek. Bába Molnár Sámuel függetlenségi pártelnök rövid megnyitóbeszéde után Kossuth Ferencz hosszabb beszédben fejtegette az önálló vámtérület és a nemzeti bank előnyeit és számokkal is bizonyította ez intézmények előnyös voltát Magyarországra nézve. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után még Szinay és Horváth képviselők is szóltak. A népgyűlés elhatározta, hogy Kossuth beszédek értelmében feliratot intéz a képviselőházhoz.

Két beszámoló.

Gajary Ödön Csongrádon, Hieronymi Károly Aradon ma mondotta el beszámolóját választói előtt. Mindkét helyen nagy közönség hallgatta végig a beszámoló-beszédeket, melyekről tudósítónk a következőket jelentik:

Gajari Ödön beszámolója.

Gajari Ödön vasárnap tartotta csongrádi választói előtt beszámolóját. A helyi érdekű bevezető rész után az aktuális politikai viszonyokról nyilatkozott.

A kiegyezési javaslatok ismertetője nagy alapos-
sággal, majd az osztrák parlamenti viszonyokról
beszél, s ezután átér az önálló vámterület-kér-
désére.

Ha a vámsorompókat felállítjuk, ugymond,
igaz, hogy a ma vámentesen fogyasztott magyar
buzza, liszt és minden mezőgazdasági és állati ter-
mény csakis megváltva jut Ausztriába. A magyar
mezőgazdaság ennél fogva legjelentősebb fogyasz-
tási p. aczát veszítene el. De ugyanazokból a vámsorompókból megfaraghatják egyben az osztrák
iparnak sikerestjeit is. A mi mezőgazdasági ter-
ményeink megterhelhetőségét számítva, tegyük fel,
hogy a vámsorompók felállítására az osztrák határon
jelent kereset számban 30—35 millió forint vátot,
tehát a magyar mezőgazdaság ennivel fog keve-
sebbet jövedelmezni.

Ellenben az osztrák ipar ma nálunk 450
millió forint értékű árut helyez el. Ezekre az árakra
mi is vátot vetünk és ez által az osztrák iparnak
termékeit, amelyeket eddig a külföldi iparral szem-
ben magas díjtételekkel védelmeztünk, szintén meg-
terheljük. A vámsorompó felállításával tehát a ma-
gyar gazdáközönség az Ausztriában eladott termé-
nyeiért — hozzávetőleges számítással — 30—35
millióval fog ugyan kevesebbet kapni, de viszont
az osztrák ipar legalább is 60—70 millióval keve-
sebbet fog a Magyarországon eladott iparműveikért
bavételezni. Hát bizony édes kevés vigasztalás az
nekem, hogy mikor a földemről a Tisza áradása
Péter-Pálra takarodik el, addig a szomszédén ott
vartyog a béka még Szent István-napján is.

Csak hogy, hála a gondviselésnek, nem áll
még ily rosszul Magyarország dolga, még ha nem is
egyeztének ki velünk osztrák szomszédaink. Ha
a gazdasági elkülönülésből Magyarországon a mező-
gazdaságra, Ausztriában pedig az iparra nézve
krízis következik be, nem Magyarország lesz az,
mely szétzúzott tagokkal kerül ki a küzdelemből.

A mezőgazdasági és az ipari szempontok
mérlegelése után attért a szónok a gazdasági kül-
önválás kérdésére.

Nyíltan szemébe kell néznünk — ugymond —
annak a kétségbe nem vonható ténynek, hogy a
gazdasági szétválás — még ha távol áll is mind-
két fálól, hogy egymással vámháboruba kevered-
jék — Magyarországon is, Ausztriában is g a z d a-
s a g i k v i z i s r e v e z e t. Egy esetleg elhamar-
kodott vagy reánk erőszakolt intézkedésnek árát
megfizeti az első években a magyar mezőgazdasá-
s, a magyar földművelés- és földmívelő-osztály;
Ausztriában pedig, amellett, hogy a mezőgazdasá-
sági váموkkal a megélhetési viszonyokat teszi ne-
hezebbé, elsorvad az ipar, tehát ezzel együtt a
kereskedelem is.

Magyarország, ha az átmeneti évek nehézsé-
geit komolyabb bajok nélkül kiállja, átalakul bizonyos
részen iparos állammá. Ausztria ellenben, a
melynek ipari versenyképessége ugyszólván kizáró-
lag a monarchia területére van utalva, egész köz-
gazdasági berendezésével feltartóztatathatlanul a tönk
szélére kerül.

A gazdasági különválás ennél fogva mind-
két államra nézve az első időszakban a leg-
jobb esetben is jelentékeny gyengülést ered-
ményez.

De hát — az osztrákok érdekéről nem is
beszélve — (ezt védjük meg maguk a legjobb be-
látásuk és meggyőződésük szerint) vizsgáljuk meg
kizárólag a magyar vitális érdekek szempontjából:
jobb helyzetbe jutunk-e mi magyarok az által, ha
Ausztria a külön vámterület következtében nagyobb
bajokat lesz kénytelen elszenvedni, mint a minők-
nek mi eléje nézünk?

Tegyük föl, hogy a magyar gazda tönkre-
menés nélkül ki fogja állani az eddigi buzáarak-
nál még alacsonyabb árakat is. Beéri a kevesebbel
egyéb gazdasági és állati nyerstermeléséért. Szóval
megrázkodtatások nélkül ki fogja állani az átme-
neti időszak megpróbáltatásait. Ugyde ugyanez
alatt az időszak alatt Ausztria közgazdasága és
teherviselési képessége sokkal súlyosabban szen-
vedvén, Ausztria jelentékenyen gyöngébbé válik. A
közjogi kapcsolathoz származó közös terhek vise-
lésére tehát kevesebb lesz képes, mint manapság.
Vajjon erősebbek leszünk-e mi az által, ha a ter-
hek viselésében velünk egyaránt kötelezett és ve-
lünk elválaszthatlan kapcsolatban álló társunk
anyagi erői a mieinknél nagyobb mértékben meg-
fognak?

Tegyük föl, hogy a külön vámterület Magyaror-
szágra erősödést jelent. Vajjon ezt a mi erősödésünket
nem veszi-e egész teljességében igénybe az, amivel mi
Ausztria gyöngeségét a közös védelem terheinek
viselésében — a saját érdekünkénél fogva — pó-
tolni nemcsak hivatva, hanem kötelezve is leszünk?

Amily szűk látókörű és csak önzéssel telt
politika osztrák részről az, amely Magyarországot
anyagi gyöngítésre törekedve, kaján irigységgel
nézi azt az eltagadhatatlan előhaladást, amit 30

év alatt tettünk: ép oly rövidlátás volna a mi ré-
szünkről arra törekedni, hogy Ausztria gazdasági-
lag elerőtlenedjék.

Nagyhatású beszédében végén Gajári a ki-
bontakozás kérdésével foglalkozott és ezeket mon-
dotta:

Levonom a mondottakból a konzekvenziákat
arra nézve, hogy mily állást foglalok el a kiegye-
zési javaslatok mai, ugy látszik, mindkét államban
krízisre vezető, megfeneklett helyzetében.

Ausztriában máris nyakig vannak a parla-
menti krízisben. A parlamenti gépezet teljes fenn-
akadása csakis rövid idő kérdése. Ha a manapság
cselekvésre hivatott politikai tényezők az alkotmány-
nyos működés zavartalan funkcióját biztosítani nem
képesek: maga a mai osztrák alkotmányosság lesz
az, amelyről előbb-utóbb a meggyőződés jut ér-
vényre, hogy a szolgálatot a hivatásához utalt
ügyek intézésére végleg felmondotta. Ha a kiegye-
zés nem volna a küszöbön, ez a tény, mint idő-
szaki jelenség, szóbeszéd tárgya sem lehetne előttünk.

Igen ám, de a mi alkotmányunk kötelezőleg
írja elő, hogy a kiegyezési ügyekben Ausztria
alkotmányos képviselétével rendezzük dolgainkat.
És ennél fogva, ha az osztrák alkotmányosság nem
funkcionál, nincs hivatott faktor, akivel egyet-
értésben a kiegyezési törvényeket megalkossuk.

Ebből fejlődik a helyzet kritikus volta Magyar-
országra nézve.

Hármennyre meggyőződve legyünk is, hogy
a gazdasági különválás reánk is, az osztrákokra is
végzetes következményekkel járhat: tudva, átérve
és átérve azokat a bajokat, melyek a kiegyezés
ügyének már eddigi bizonytalanságából előállottak,
előrelátva a komplikációkat, amelyek a külön-
válásból bekövetkeznek: megkötött kezekkel állunk,
tehetetlenségre kárhoztatva, mindkét állam közgaz-
dasági legvitálisabb érdekei megfelelő rendezésének
feladatát szemben.

Ily körülmények között az alkotmányos éle-
tében erősebb félre, tehát Magyarországra hárul a
feladat, hogy a közgazdaságilag ugyan sokkalta erő-
sebb, de politikai ziláltságánál fogva gyöngébb
félrel a kibontakozás lehetőségét fölösleges kom-
plikációkkal meg ne nehezítse.

Még ha nem is állana előttünk teljesen meg-
világítva, hogy a külön vámterület létesítése ré-
szünkről is, Ausztria részéről is ugrás a sötétbe:
sokszorosán meg kell gondolunk, mielőtt ezt az
ugrást megtennék. Ez a megfontolás azonban nem
jelenti azt, hogy a provizóriumok végtelenségének
utresztőjébe tévedjünk. Meggyőződésem szerint az
ez által előidézett állandó bizonytalanság végzet-
esebb volna még a legelhibázottabb pozitív akciónál
is. Egyértelmű a már meglevő krízis állandósí-
tásával. A mi feladatunk ennél fogva első sorban
megháborítlan nyugalommal bevárni a fej-
l e m é n y e k e t.

A helyzet kulcsát ez idő szerint az osztrák
alkotmány képezi. Ha sikerül akár a mai kereteken
belül akár ezek megváltoztatásával a kiegyezési
törvényeket Ausztriában is alkotmányosan létre-
hozni a provizórium lejáta előtt, ugy a krízis ön-
magától megszűnik.

Ha ellenben az ily irányu — kétségtelenül főn-
forgó — törekvés megfúszul, a közgazdasági érde-
k azt követeli, hogy itt, mint Ausztriában, hogy talán
meg kellene kísérteni önálló közgazdasági beren-
dezésünket a külön vám- és fogyasztási terület
ellenőrzésével létesíteni.

Csakis akkor, ha ez abszolúte kivihetlenné
bizonyulna, csakis akkor, ha e célból közjogi
helyzetünk és gazdasági önállóságunk teljessége-
géből közjogi áldozatokot kellene hoznunk: tudnák
megnyugvást találni a külön vámterület létesí-
tésében.

Ezt a megnyugvást is egészen megkeseri-
tené az a tudat, hogy ismét a magyar gazda az,
akinek csaknem elviselhetlen terheket kell elszen-
vednie az ország állami függetlensége és ön-
állóságáért.

Ez időszert még nem adtam fel minden
reményt arra nézve, hogy a megoldásnak ezt a
legvégzetesebb alakját el nem kerülhetjük. Hogy
azonban ez bekövetkezhet, ahhoz első sorban
az szükséges, hogy a gazdasági kiegyezést ne te-
kintsük első sorban közjogi, hanem kettős vonatko-
zása kérdésnek, amelytől, mindaddig, amíg az le-
hetséges, a közjogi vonatkozásokat távolítsuk.
Főleg pedig ne induljunk jelszavak után, ha még
oly divatosak, még oly tetszetősek is.

A jelszavak gyakorlati értéke a politikában
hasonlít a mi alföldi délibábunkhoz. A mi déli-
bábunk is káprázthatóan, meglevőszőben szép látó-
mány. Gyönyörködött. De ha gazdasági értékét ke-
ressük, még csak egy csepp termékenyítő harmatot
sem találunk benne.

Hieronimi Károly beszámolója.

Arad, június 5.

Hieronimi Károly beszámolója a „Fe-
hér kereszt“-szálló nagyterme pártkülönbség nél-

kül zsufoltság telt meg. Varjass József megnyitja
után küldöttség ment Hieronymiért, kit a terembe
léptekor tapsal és éljenzéssel fogadtak. F é n y e s
Desső üdvözölte a képviselőt, ki erre beszámoló
beszédét a megjelentek figyelmé mellett, gyakori
éljenzéstől megszakítva mondta el.

Midőn a jelenlegi körülmények közt hazánk
közviszonyairól óhajjt szólni — ugymond Hiero-
nyimi — nehéz föladat előtt áll, mert az a közjogi
alap, amelynek híve, erős megpróbáltatásnak van
kitéve. Noha a kvótára és a kereskedelmi ügyekre
vonatkozó szerződésünk már 1897 végén lejárt,
ujabb megállapodás még most sem jött létre és
nagyon kevés kilátás van rá, hogy törvényes módon
egyáltalán létrejöjjön. Ennek okait tisztán Ausztriá-
ban kell keresnünk. Elsősorban a Reichsrathban
kifejtett magyarellenesség agitációk akadályozták
meg a méltányos megegyezést, másodsorban pe-
dig a nyelvrendelet miatt kiütött obstrukció,
mely a bécsi parlament működését megbéni-
totta. Arra nem gondolhatunk, hogy a Reichs-
rath hozzájárulása nélkül az osztrák kormány-
nyal kössünk vám- és kereskedelmi szövetsé-
get, mivel az 1867. évi XII. törvényzcikk 25. sza-
kaszában intézkedése szerint csakis alkotmányos
képviselettel léphetünk közös viszonyokra nézve
érintkezésbe. Aki Magyarországot mezőgazdaságát ki
nem számítható károsodásnak kitenni nem akarja,
annak arra kell törekedni, hogy az Ausztria és Magyar-
ország között kifejlődött kereskedelmi forgalom a
véletlenül, vagy éppen szándékos vámháboru-
nak kitéve ne legyen. Nem multhatatlanul szükséges,
hogy vámközösségben éljünk Ausztriával, a mostani
vámszövetség helyébe léphet kereskedelmi szerződés
is, amilyen szomszédos, egymástól teljesen független
államok között is szokott kötteni. Ha a 112 millió
forintnyi függő államadósságnak ötkoronás ezüst-
érmekkel és az osztrák-magyar bank által kiadandó
tízkoronás arannyal való kifizetésére nem egyez-
nek bele Ausztria, akkor Magyarország a maga
pénzrendszerét bármely perczen elrendezheti
egészen önállóan. Ebben az esetben semmi akadály
sem fogja útját állni, hogy egy azonnal készfizető
bankot föllállítsunk akár az osztrák-magyar bank
közreműködésével, akár a banktól független más
pénzcsoporthoz segítségül. Összefoglalva a közös
dolgokról elmondottakat, annak a véleménynek ad
kifejezést a közös ügyek rendbehozása, még pedig
minél előbb való rendbehozása nagyon kívánatos.

Ezután attért a szociálistizmusra, melynek sze-
rinte, nagyrészt a rossz termés és szintén nagyrész-
ben különféle közgazdasági intézkedések az okozói.
Beszédét ezekkel a szavakkal fejezi be:

Közviszonyainknak különben sötét képén egy
fénypontot találunk és ez a viszony a nemzet és
felső királya között, mely soha bensőbb, soha
bizalmasabb nem volt, mint most.

Rég táplált nemzeti aspirációk valósultak
meg a magyar tisztképző akadémia létesítésével.

Felső királyunk elhatározásából történel-
münk azon nagy alakjainak az emlékét, kiket a
nemzet mindig legszentebb aspirációi zászlóvivői-
ként ünnepelt, külsőleg is megörökítettük s ez év
tavaszán a király a nemzettel együtt ünnepelte meg
az 1848-iki nagy átalakulás emlékét.

Bármily borús különben a láthatár, a király
és nemzet egyetértése záloga annak, hogy győze-
delmeskedve a nehézségeken, a nemzet be fogja
tölteni hivatását.

A beszéd végeztével taps és éljenzés hang-
zott fel, mire S t e i n h a r d t Mór a politikai fel-
világosítást a választók nevében megköszönte. Dél-
ben banket volt.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. A „N. Fr. Pr.“ írja: Gróf
Badeni bukása óta holnap, hétfőn, történik először,
hogy az osztrák képviselőház összes klubjainak
vezérei közös tanácskozásra gyűljenek össze. Ha nem
is remélhető, hogy elfogadják Milewski képviselő
amaz indítványát, hogy a budget-provizóriumot első
olvasásban tárgyalják le; sőt ellenkezőleg az a
valószínű, hogy az ellenzéki pártok a nyelvrendelet-
ek visszavonása előtt határozottan ellenezni fogják
a kormány politikai tartalmu javaslatainak tárgya-
lását, mindemellett dr. Fuchs elnök lojális eljárá-
sának köszönhető, hogy az összes pártok vezérei
összejönnek egy fontos kérdés együttes megvitatá-
sára. Ugy értesülünk, hogy a ház minden csoport-
ját meghívták ez értekezletre. A Schönerer-csoport
részéről Wolf képviselő fog megjelenni.

A „Czas“ egy bécsi távirata szerint gróf
Thun hétfőn fog a gráci eseményekre vonatkozó
interpellációra válaszolni.

A langyel lapok hangsúlyozzák, hogy e válassz

hangjától és a pártvezéreknek a Milewski-féle indítványra vonatkozó határozatától függ, vajjon a Reichsrath továbbra is egybegyűlve marad-e. Döntő lesz erre nézve a katolikus néppárt viselkedése is. A „Gazeta Narodowa” azt ajánlja, hogy a Milewzski-féle indítvány elfogadását erőszakolják ki, tekintet nélkül a zajos jelenetek esetleges ismétlődésére.

A háború.

Szinte restelli már az ember leírni ezt a szót háború, amikor a spanyolok és amerikaiak civakodásáról van szó. Háború, amelynek nem volt még párja. Kergetik egymást az ellenfelek ügyesen, úgy egymásra ne találjanak és a legképtelenebb híreket terjesztik magukról. Jó volna tudni, meddig tart még ez a bujdosdi és mikor lesz meg az a régóta hirdetett döntő ütközet. A „háborúról” érkezett mai hírek a következők:

Madrid, június 5.

A Fabra-ügynökség jelent: Porto-Ricoból érkezett levelek részleteket közölnek a bombázásról és megerősítik, hogy Sampson tengernagy San Juan de Porto-Rico előzetes értesítés nélkül bombázta és 700 lövést tett. A spanyolok vesztesége 7 halott és 70 sebesült. A hadbiztonsági épület, egy kazárnya és egy magánház némileg megsérültek. A minisztertanács ma este a kubai adósság kamatai megfizetésének kérdésével fog foglalkozni.

New-York, június 5.

Portau Prince-ből érkezett távirat szerint Santiago de Cuba bombázása péntek este ismét megkezdődött. Az ütegeket egy órán át erősen bombázták. Az ütegek alólól sok kárt szenvedtek.

Madrid, június 5.

Barcelona-i táviratok jelentik: Egy itteni kereskedő táviratot kapott, amely szerint egy 3 páncélos hajóból és más 3 vértezett hajóból álló spanyol hajóraj Madagaszkár-szigetén nagy szenkészleteket vett fel és másnap északi irányban utnak indult.

Havanna, június 5.

Blanco tábornagy parancsot adott ki, amely megtiltja a külföldi újságíróknak a szigeten való tartózkodást. Akik e parancsot megszegik, azokat kémeknek fogják tekinteni és haditörvényszék elé állítják.

Havanna, június 5.

A gyarmatkormány elhatározta, hogy azok az áruk, amelyeket semleges országokból hoznak be, eladhatók, ellenben az élelmi czikkék és a cukor kivételét elültja vagy legalább azokra a kikötőkre szorítja, amelyeken élelmi szereket és szennet hoznak be. Egy kérelem folytán Blanco tábornagy körjegyzéket intézett a külföldi konzulokhoz, amelyben arra kéri őket, gondoskodjanak arról, hogy az általuk képviselt országokban közzétegyék azt a határozatot, hogy a Kubába beviendő élelmi szerek vámmentesek. Guanajayba a fölfedezett köszénteleg kiaknázására egy mérnököt küldöttek. A talált szenet a spanyol tengerészet rendelkezésére bocsátják. Placetaiban (Santa Clara tartomány) is fedeztek fel köszénteletet.

Az „Ardilla” ágyunaszád a tengerzár megkerülésével ide érkezett. A gyarmatkormányval egyetértésben a hatóságok megtiltották egy Saguaiban lévő angol hajónak, hogy egy, az Egyesült-Államokba szánt cukornakományt felvegyen. Az itteni hivatalos lapban közzétett rendelet meghagyja, hogy a művelés alá eső terület különösen kétszeressel és takarmánnyal vetendő be. Azt a tenyt, hogy tegnap 800 darab vadomarha érkezett meg tengeri úton, a tengerzár hatálytalanságának újabb bizonyítékául tekintik.

Washington, június 5.

A szenatus 48 szavazattal 28 ellenében elfogadta a háború céljaira teremtendő bevételről szóló billt.

TÁVIRATOK.

Hohenlohe nem mond le.

Páris, június 5. A „Figaro” megczáfolja saját jelentését, hogy Hohenlohe herczeg birodalmi kancellár lemondani szándékozik.

A szerb választások.

Belgrád, június 5. A választások eredménye a következő: megválasztottak hetvenhat liberális, harminczhét haladó és két neutralis képviselőt. Radikális képviselő nincsen. A korifeusok, ugymint nyolcz Popovits, Milanovics elbuktak. A városokban élénk az érdeklődés a választások iránt.

Belgrád, június 5. A választások az egész országban a legnagyobb csendben folytak le. Megválasztottak 112 szabadelyüt, 62 baladópártit, 19 semlegest és egy radikalist.

Török ügyek.

Konstantinápoly, június 5. Markov bolgár ügyvivő ányujlott a nagyvezérnek egy jegyzéket, amelyben 13 gyilkossági és egyéb erőszakossági eset van felsorolva, amelyeket nagyobbára katonák követtek el az üszkübi vilejbetben május első felében és amelyben ez események Bulgáriában keltett hatásának következményei vannak hangsúlyozva, valamint Hafiz basa válnak visszahívását kéri, akinek hivatali működését okolják az eseményekkel. A porta értesítette Bakics montenegrói követet, hogy egy montenegrói tiszt határőrség egy török levélhordót megölt, Berana mellett egy mohamedán falut megtámadott és kirabolt és hogy a beranai török hatóságok maguktartására vonatkozólag megfelelő utasításokat kaptak.

A Dreyfus-ügy.

Páris, június 5. Castellane képviselő a Dreyfus-ügyben újabb interpellációt jelentett be abból az alkalomból, hogy Reinach volt képviselő közzétette a „Siécle”-ben egy londoni lap cikkét, amely kifejti, hogy a német császárnak az Esterházy által szolgáltatott iratokban megsemmisítő fegyvere van a francia vezérkar ellen.

Bányász-sztrájk.

London, június 5. A szénbányatulajdonosok ismét megkezdtek a tárgyalásokat Cardiffban. A munkások részéről követelt 10 százalékos béremelést ismét megtagadták.

A san-domingói forradalom.

New-York, június 5. Cap-Haitienből érkezett távirat szerint ott az a hír kering, hogy Heureaux-t a domingói köztársaság elnökét, meggyilkolták.

HIREK.

A Garay-szobor leleplezése.

Szegzárd, június 5.

Tolna vármegye ma nagy ünnepet ült. Garay Jánosnak negyvenkét esztendő óta tervezgetett szobrát ma leplezték le Szegzárdon az akadémia, a Petőfi- és Kisfaludy-társaság, a Budapesti Újságírók Egyesülete, a Nemzeti Szalon, a vármegye küldötteinek és a város közönségének jelenlétében.

Akik Budapestről jöttek, már szombaton este Szegzárdra érkeztek. Ott voltak:

Perczel Dezső belügyminiszter, Léva József az akadémia, dr. Herczegh Mihály rektor az egyetem és a Nemzeti Szövetség, Jakab Ödön és Abrányi Emil a Kisfaludy-társaság, Kenedi Géza a Petőfi-társaság, Hock János országgyűlési képviselő a Nemzeti Szalon, Szatmári Mór a Budapesti Újságírók Egyesülete s Hevesi József az Otthon képviseletében, továbbá Kammerer Ernő, Rátkay László és Szilaha István képviselők, Garay János özvegye és leánya és még többen. Boda Vilmos országgyűlési képviselő vezetése alatt küldöttség ment értök Sárobgárdra; valamennyien külön vonaton jöttek. A vasuti állomásnál Simontsics Elemér megyei főjegyző bizottsági elnök üdvözölte Perczel minisztert és a vendégek nagy sokaságát.

Este gróf Széchenyi Sándor főispánnal estély volt a vendégek tiszteletére.

Ma délelőtt tízedfél órakor gyülekeztek a szegzárdi kaszinó kertjében a onnan vonultak a szomszédos Garay-terre, amelynek közepén a Garay-szobor van.

Az emelvényen Perczel Dezső belügyminiszter, gróf Széchenyi Sándor főispán, Tolna vármegye valamennyi országgyűlési képviselője — Pichler Győző kivételével — és az irodalmi társaságok kiküldöttei foglaltak helyet.

Fördös Vilmos nyitotta meg az ünnepélyt, vázolv a Garay-szobor keletkezésének történetét.

Rátkay László országgyűlési képviselő szoborbizottsági tag szóolt ezután Garay költészetéről. Lendülettel beszédét így végezte: „Küzdünk és harcölünk, sokszor önmagunkban, de egyik vagyunk, midőn nagyjaink emlékét ünnepejük és egyik vagyunk a haza, a király és a szabadság szeretetében.”

Dr. Várad Antal pályanyertes ódája, amelyet a költő maga szavalt el, valósággal elragadta a nagy közönséget.

A tudományos akadémia képviseletében Léva József Borsodvármegye alispánja mondott beszédet.

Jakab Ödön a Kisfaludy-társaság nevében szóolt.

A Petőfi-társaság hódolatát dr. Kenedi Géza tolmácsolta megilletődve a szobor előtt.

A Nemzeti Szalon részéről Hock János országgyűlési képviselő, az Otthon írók és hírlapírók köre nevében Hevesi József, a Budapesti Újságírók egyesülete képviseletében Szatmári Mór, Pécs városa nevében Bolgár Kálmán, Tolna vármegye közönsége részéről Simontsics Elemér beszéltek a tettek koszorút a szoborra.

Végül Hirlinc Ádám városi főjegyző átvette az emlékművet s a daloskör elénekelt a Hymnust.

Délben a Szegzárd-vendégfogadóban lakoma volt, amelyen gróf Széchenyi Sándor főispán, Perczel Dezső belügyminiszter, Fördös Vilmos, Hock János, Rátkay László, dr. Herczegh Mihály s Várad Antal mondtak felköszöntőket.

Június hó 1-ével új előfizetés nyílt az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Június hóra 1 frt 20 kr.

„ 1-től szeptember 30-ig . . . 4 frt 70 kr.

„ 1-től december 31-ig . . . 8 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdővéd alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemlítésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 8 oldal.

— Személyi hírek. Bécsből jelentik, hogy József Ágost főherczeg és neje ma reggel Kis-Tapolcsányba utaztak. — Ernő főherczeg, Rainier főherczeg és neje ma este Bécsből elutaztak Münchenbe.

— Merénylet a verseezi püspök ellen. Zmejjanovits szerb püspököt — mint verseezi tudósítónk táviratozza — ma délelőtt 9 órakor, midőn a pünkösdi ünnepi szertartáshoz teljes ornátusban a rezidenciából a templomba haladt, egy Popovits nevű idősebb ügyvédi írnök egy nagy karóval megtámadta és le akarta ütni. Az ütéseket a püspök titkára és huszára fogták fel. A merénylet megragadták és mivel folyton dühöngött, a közönség közül is többen odarohantak, véresre verték és megköfozve a rendőrségre vittek, hol most fogva van. A merénylet óriási pánikot okozott az ünnepi menetben. A fehéruhás leányok, akik a sorfalat képezték, elme

nekütek. A püspök azonban, mint sokáig volt katoná, nem vesztette el nyugalmát, a templomi szertartást elvégezte, mely után előkelőink közül többen felkeresték, köztük Pálffy főispán is. A merénylő, kinek két jogi vizsgálója is van, középkori ember, zugirásztal foglalkozik. Egy ideig már a zlaticeai és vojloviczi zárdában is volt mint barát, de onnan is ki kellett csapni. Általános az a nézet, hogy Popovits csak az eszköze volt annak a féktelen radikális bandának, mely a püspököt folyton támadja. A dolog a jobb érzelmű szerbek körében is nagy felháborodást keltett.

— **Uj magyar nemes.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király K o c z o r Géza honvédfőhadnagynak a „muraszombati” előnevet díjmentesen adományozta.

— **Helyőrségi szemle.** F a b i n i Lajos altábornagy, kassai hadtestparancsnok Miskolcra érkezett, hogy a miskolczi helyőrség fölött szemlét tartson.

— **Ebéd a háztartási iskolában.** A magyar háztartási iskolának a Baross-utcában levő Rózsaudvarban ma volt a tanfolyamot záró vizálgata. nagy uri ebéd formájában. Valahány fogást adtak annyi kis lány sütötte, főzte s nagy gyönyörűségök telt a meghívott vendégeknek nemcsak a tizenkét-féle ételben, hanem a sok kis szakácsnőben is. Mert valóságos virágos kert ez az iskola huszonhat többé-kevésbé módos házból való, szébbnél-szebb növendékével és báró D á n i e l Ernőnének, aki az iskolát fenntartó egyesületet vezeti B e k s i c s Gusztávné, R a d o c z a János országgyűlési képviselő, H a l m o s János polgármester, meg az egyesület többi elöljárója és barátja nagy örömmel is konstatalgatták, hogy az intézmény nagyon célirányos. Előzetesen közgyűlés volt, az egyesület elöljárósága beszámolt a múlt évi működésről s konstatalgatta, hogy S z á c s k a y István, a tanfolyam igazgatója, B a l á z s Sándorné a főzés, B a r n a Margit a kézimunka oktatója nagyon megfeleltek a feladatnak, az iskolának a vagyonosabb növendékei számára tartott havi tízforintos délelőtti tanfolyamára és a szegényebb munkásnőknak rendezett naponta 15 krajczár díj melletti esti oktatására is sokan jártak. Ezután következett a terített asztalok mellett való vizálgat. Pammer Lujza, Szelényi Margit, Balázs Eszti, Sleisz Katicza, Betteiheim Evelin, Berkecz Giza, Hoffmann Karolin, Leszek Paula, Litschauer Teréz, Ptenczner Anna, Papszt Anna, Buzás Irmuska, Bogár Lina, Sipőcz Katicza, Czeglédy Eszti, Gömör Lujza, Jáger Etelka, Jung Emilia, Káposzta Ilonka, Molesányi Izabella, Sipos Katicza, Szmolon Julia, Rappay Emilia, Vidra Ilona, Vilansitz Paula, Thian Anna állottak cenzura alatt. Ezek szorgoskodtak, hogy tudományuk alapos volta felől mindenki minél előbb meggyőződjék. Sikerült is nekik nagyszerűen. Egy-egy teríték átlag 30—40 krajczárba került csak, ami némileg kellemetlen háttással volt ugyan a jelenvolt mamákra, de annál nagyobb örömet okozott a papáknak. Redukálják a konyhapénzt.

— **Egyházi választások.** Sátorajanjhelyi levezetők jelentik: A felsőzempléni református egyházmegye eszere, F e j e s István költőpap állásáról lemondván, a D ó k u s Gyula és N e m e s Lajos tanácsbírók, K á d á r János egyházi tag és dr. T h u r á n s z k y Zoltán egyházmegyei ügyész-ből álló bizottság ma bontotta fel Fejes István elnöklése alatt a megüresedett állásra beérkezett szavazatokat. Legtöbb szavazatot S á r k á n y Imre gálszécsi lelkész kapott. Az új tanácsbírói állásra M á n d y István homonnai szolgabíróvá választották meg.

— **Pichler botja.** Abból az alkalomból, hogy P i c h l e r Győző országgyűlési képviselő Lepsényi Miklós néppárti képviselőt Kossuth Lajos emléke elleni támadásért megverte, a bécsi magyar egyesület igen szép botot küldött Pichler Győző képviselőnek a következő felirással: „Pichler Győző országgyűlési képviselőnek a bécsi magyar egyesület, 1898. május 24.

— **Határozás.** A felső-miskolczi paróchia plébánosa, P á r v y Alajos, ki az egész városban nagy tiszteltetésben állott, tegnap szívizéledésében 69 éves korában meghalt. — G o l d s t e i n Jakab gazdag magánzó meghalt 89 éves korában Miskolcson.

— **Kiss József halála.** K i s s József ezredesnek, a Ferencz-csatorna részvénytársaság igazgatójának halála gyászba borította a K i s s, K a t o n a és P ó c s i családokat s mindenfelé, ahol a szorgalmas életű vitéz katonát ismerték, nagy részvétet keltett. A daliás természetű 73 éves öreg ember teljes életében soha sem volt beteg. Két hónappal ezelőtt egy pattanás támadt bal arcán, melyre ügyet sem igen vetett. A pattanás azonban egyre nőtt és pokoli kínokat okozott a betegnek, aki panasz nélkül tűrte a fájdalmakat. A gyógyíthatatlan rákbaj azonban mihamar felemészítette erejét s orvosai ápoló unokanővérét, özvegy P ó c s a y Györgynét már hetekkel előbb előkészítették a legrosszabbra. Tegnap estefelé a beteg rohamosan gyöngülni érezte erejét és hat óra tájban elbucszott unokahugától és unokaöccsétől dr. K a t o n a Béla főgyógyhelyettesétől, aztán elszenderült s háromnegyed hétkor egy hosszú sóhajjal megszűnt élni. A halál híre T ü r r István tábornok rögtön a halottas háza sietett. Ő és dr. K a t o n a Béla intézkedtek kedves halottjuk végtisztességéről. A ravatalt ma délelőtt állították fel az Eötvös-tér 2. számú házában s a nagy idők elpihent tanuját a református egyház puritán egyszerűségében helyezték koporsóba. A temetés holnap délután három órakor lesz, amikor ima lesz a halott fölött. Este a bezárt koporsót Kecskemétre szállítják, ahol a családi sirbolthoz helyezik ravatalra. Gyásza jeléül a Ferencz-csatorna részvénytársaság fekete lobogót tűzött ki.

— **Mulatság a Margit-szigeten.** A fővárosi szegénygyermekkert-egyesületnek ma délután volt a megszokott tavaszi mulatsága a Margit-szigeten. Sokkal jobban sikerült, mint a tavalyi. Estefelé csak úgy szongott a nép a vendéglőkben s az utak is mind tele voltak a jótékony célból mulató közönséggel. Száz meg száz csinos kisasszony árult virágot, pezsgőt, szivart és más mindenfélét, nem csakely összeggel gyarapítva az egyesület vagyonát. Este táncvizsgálat is volt s a mulatók nagy része csak reggel három órakor tért haza az utolsó hajóval.

— **Az életunt özobolyprémes hölgy.** A szegedi csillagbörtönnek ismét akadt egy kis szenzációja. Ott van elcsukva a özobolyprémes hölgy, a ki ezen a czimen csak nemrég szerepelt a lapok hasábjain, mint egy élvívő, kitanult kalandornő, aki mindenféle álnévek alatt tömérdek lopást követett el s akit hirhetté tett a vakmerősége a tékozláson s az a változatos gurma, amivel a szeretőit ki tudta válogatni magának. Csak hosszas vizsgálatok atján lehetett kideríteni azt, hogy F i s c h e r Jozefinnek hívják a besurranó uri tolvajoknak ezt a tipikus alakját, a kinek az anteactái között előkelő szerepet játszik egy néppárti honatyja is. Ez a néppárti honatyja keresztapja is volt egyuttal Fischer Jozefinnek, akihez meleg érzésekről tanuskodó keresztapai leveleket írogatott. Fischer Jozefin sehogy sem érezte jól magát a csillagbörtönben s mély megvetéssel viseltetett rabtársai iránt. A közeli napokra kitűzött végtárgyalás, ugy látszik, nagyon megcsapantotta az életkedvét, mert öngyilkossági kísérletet követett el, amely hogy nem sikerült, csakis az ör éberségének köszönhető. Minthogy semmiféle gyilkos szárm se kerülhet a rab kezébe arra az elhatározásra jutott, hogy gázzal öli meg magát. A cellákat ugyanis gázzal világítják s Fischer Jozefin a jó magasan függő gázcsapot kinyitván, lefeküdt az ágyára meghalni. A gázömlést az ör azonban észrevette s még idejekorán nyitott be a cellába, ahol a rab-asszony ájultan feküdt. Hamarosan magához térítették s egy másik cellába csukták, ahol egy erőteljes rabtársnője van állandóan mellette, hogy egy újabb öngyilkossági kísérletét megakadályozza.

— **Van-Dyck** — megkerült. Az osztrák hivatalos lapban hirdetés jelent meg nemrég, amelyben el volt mondva, hogy a Brachfeld és társa divátáru-czég heperelte Van-Dyck világhírű éneket 487 forint 25 krajczár és járulékaikért s hogy ennél fogva az „ismeretlen helyen tartózkodó” alperes részére hivatalból ügygondnok jelöltetett ki. A hivatalos lapnak ez a közlése mindenkinek az ajkára mosolyt csalt, mivel az alperes nagyon jómódu házior Bécsben és eszében sincs a császárvárost adósságai s házai hátrahagyásával elhagyni. — Van-Dyck

jelenleg, mint utóbb megtudták, Londonban, a Covent-Garden színházban vendégszerepelt. A felperes-czég, mikor ezt megtudta, bocsánatot kérő levélben mentegette magát a kellemetlenkedésekért. Azt mondja, hogy az egész csak az ügyvédje tévedése volt. Mi inkább azt hisszük, hogy — reklám.

— **Munkásgyűlések.** Ma két munkásgyűlés volt a fővárosban. Az asztalosmunkások délelőtti 10 órakor sip-utca 16. szám alatt tartottak gyűlést. Napirendje volt: 1. A szakegylet célja és haszna. 2. A vasárnapi munkaszünet és a munkásvéd-törvények. 3. A 9 és fél órai munkaidő. — A gyűlésen mintegy 800 asztalossegéd vett részt. Weltner Jakab, Klarik Ferencz, Pelczer Agost fejtegették a napirend egyes pontjait. A gyűlés végül kimondotta, hogy a fővárosi asztalossegédek szervezkednek a 9 és fél órai munkaidő keresztülvitelére érdekében és ha másképp nem, még strike árán is meg a nyáron megvalósítják ezt. — A nemzeti keresztény kőművesmunkások a kerepesi-ut 55. szám alatt tartottak gyűlést látogatott gyűlést. A gyűlésen a legutóbbi építkezési szerencsétlenségekkel foglalkoztak s kimondották, hogy követelik a kormánytól a munkásvéd-törvény életbeléptetését. Mindkét gyűlés rendben ért véget.

— **Öngyilkos orvos.** A napokban megemlékezünk arról, hogy Ó-B e s s e n y ő, torontálmegyei község orvosa, dr. N a d a s c h öngyilkosságot követett el. Mint varjasi levelezőnk írja, dr. Nadasch öngyilkosságának anyagi zavarain kívül főleg az volt az oka, hogy a nagy-szentmiklósi főszolgabíró valami szolgálati ügyből kifolyólag fegyelmi vizsgálat alá helyezte, mit az amugy is életunt orvos annyira a szívére vett, hogy felakasztotta magát.

— **Linhart Vilmos** festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

Napirend.

Naplár. Hétfő, június 6. — Római katolikus: Norbert. — Protestáns: Norbert. — Görög-orosz (május 25.) Pünkösöd hétfő. — Zsidó: Sivan 16. — Napkél: 3 óra 49 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 38 perczkor. — Hold kél este 9 óra 50 perczkor. — Nyugszik 5 óra 21 perczkor reggel.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órától.

A horvát miniszter fogad délelőtti 8—10 óráig. Nemzeti muzeum termézetrajzi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Iparművészeti muzeum nyitva d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—6-ig ingyen.

A pozsonyi udvar ünnepe.

Pozsony, június 5.

Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő három legidősebb leányának, Mária Krisztina, Marianna és Henriette főhercegnőknek bérnialása ma ment végbe rendkívüli fényvel és pompával. Gyönyörűen felkészítették a palota kápolnáját és az egész személyzet teljes díszbe öltözött. Az ünnepély előtt Mária Valéria főhercegnő, aki a bérmaanyatisztet vállalta el, Zandt városi plébánost és báró H o r e c z k y pápai prelátust fogadta a főhercegi palota nagy szalonjában.

Tíz óra volt, amikor V a s z a r y Kolos hercegprimás a kápolnába érkezett, ahol Zandt, báró Horeczky és dr. K o h l Medárd segédlete mellett csendes misét mondott. A mise után a Szent Lelek szőlította az ő hét ajándékával, majd a három főhercegnő homlokára a krizmával keresztet vont, mindegyikhez e szavakat intözve:

— Megjelöllek a kereszt jelével és megerősítek az üdvösség krizmájával.

Az egyházi ünnepség során a főhercegnők Henrika, Filomela és Valéria neveket kaptak. Az ünnepély végeztével az udvar visszavonult, Ferencz Salvator főherceg pedig a hercegprimás rövid látogatása után a pályaudvarhoz hajtott és visszautazott Bécsbe.

Déli fél egykor dejeuner volt a főhercegi palota seher-termében.

A virággal, ezüsttel gazdagon megrakott asztal főhelyét Izabella főhercegnő foglalta el. Mellette jobbról V a s z a r y Kolos hercegprimás, balról Boltizár püspök, általános helynök úr, Izabella főhercegnővel átellenben Mária Valéria főhercegnő foglalt helyet, obbján báró H o r e c z k y pápai prelátussal, bal-

oldalán Frigyes főherceggel. Részt vettek az udvari dejeuner-n Mária Krisztina, Marianne és Henriette főhercegnők is, továbbá Zandt városi plébános, dr. Kohl Medard, báró Kottz főudvarmester és neje, Prónay szárnységéd, báró Schell huszárkapitány, főhercegi kamarás, Bombelles grófnő, Izabella főherceggasszony udvarhölgye és Zamoiszky grófnő, Mária Krisztina főhercegnő udvarhölgye.

A dejeuner alatt élénk, kedélyes társalgás fejlődött ki. A hercegnő két órára tervezett elutazását — Izabella főhercegnő határozott kívánságára — estére halasztotta el. Az így nyert délutánt a különböző testületek arra használták fel, hogy tiszteljenek az egyházfejedelemnél, akinek mindenki számára volt egy-egy nyájas szava.

Ezalatt a főhercegi palotából Mária Valéria főhercegnő Izabella főhercegnő társaságában a vonatra hajtatott és 5 óra 20 perckor Bécsbe utazott. Mielőtt Izabella főhercegnő a pályaudvart elhagyhatta volna, megérkezett a hercegnő is, akitől a főhercegnő itt újból szívélyesen elbucsuzott. A hercegnő 5 óra 27 perckor indult el Pozsonyból.

Harcztéri tudósító kovácslegény.

A mai lapokban a következő távirat volt olvasható:

New-York, június 5.

Az osztrák magyar torpedó-koszhajó: „Kaiserin und Königin Maria Theresia” a capverdi-i szigetekhez érkezett s körülbelül nyolcz nap múlva a kubai vizekre ér.

Hogy ez a hír igaz, abban valószínűleg senki sem kételkedik, de ez nem is volna ajánlatos, mert az illető hitetlenkedő Tamásnak meggyűlne a baja Ferenczy Péter szabómester urammal Debreczenben, aki szintén híven van értesülve a harcztéri eseményekről azoknak a leveleknek a révén, melyet Aladár fia, aki géplakatos ama bizonyos nevezetű „Kaiserin und Königin Maria Theresia” irogat hozzá. A derék debreczeni géplakatosgyerek ugyanis rajta van a „Mária Theresia” hajón s onnan írja a harcztéri tudósításokat apjának haza Debreczenbe. A gyerek amilyen jeles géplakatos olyan gyenge földrajztudós s egyebekben is, ugylátszik, hiányos értesülései vannak a Mária Terézia rendeltetéséről különösen és a spanyol-amerikai háborúról általában. Minthogy azonban a levél rendkívül közvetlenül hat az olvasóra, hát adjuk szó szerint az eredeti helyesírással:

Kelt Ázsia 1898 Május 16-án
Gibralt szigetén.

Kedves jó szüleim!

Ezen pár soraimmal tudósítom, hogy a múlt hónap 26-án indultunk polábol és megyünk Dél Amerikába guba szigetére körülbelül 18 hónapig leszünk Dél Amerikába idáig még mindig jöttünk élve és nappal egyformán Mára reggel 6 órára itten Ázsiában kikötöttünk mert a szél és víz elfogyott A hogy jöttünk láttam az szicíliai gyönyörű szép kis város Aztán Lissát az is egy nagy hegy oldalban fekszik itt jöttünk az Adrián és az Földközi tengeren és az Océánon vagyunk. Mig jöttünk borzasztó nagy beteg voltam amit ettem mindjárt ki is jött belőlem nem csak én belőlem hanem az egészből borzasztó nagy viharunk volt 4 nap a földközi tengeren olyan hogy a hajó óráin bejött a víz hátujján meg kijött Eni valónk minden reggel és délbe egy Czibak Meg hüdös hus tele van kukacokkal meg kapunk délbe egy 5-ötöd liter bort is, hogy ne legyünk nagyon szomjasok.

Itt Gibraltán fogunk lenni 6 napig és ekkor megyünk a nagy czeánon tovább Dél Amerikának Mik Guba szigetére háboruba megyünk Az angolok elakarják venni azt a szigetet az amerikai köztársaságtól és e mi jait keletkezet a háboru. Mink felvagyunk azereleve teljes hadi készülékkel a hajón vagyunk 8 százan és két hajóskapitány és egy tábornok és sok tiszték 40 ágyunk van fölállítva a háborura, azt hiszem, hogy a legénység hadi czallagot is fog kapni.

Szolgálatunk igen sok van úgy hogy egész

éjjel csak 4 órát alszunk 4 órát posztolt, 4-et szignálposztot 4-en meg korvét kell csinálni ez úgy van minden nap.

Itt Gibraltánba is igen szép a város egész tiszta új házak vannak benne ez is egy igen nagy hegy oldalba fekszik Na ha innen haza fogok menni hát akkor megleszek én is elégedve sok utazásommal. Már idáig is sokat láttam. Hát még ha kimegyünk Guba szigetére. A hajónk tiszta fehérre van befestve az oldala pánczéllal van kibérelve hogy a golyóbis ne árcson neki A czibaktól már olyan nagyon fáj a fogam, hogy már egyet ki is huzattam Etvágyam azt mondhatom hogy jó van csak hogy nincs mit enni ha innen haza megyek első lesz hogy haza kérek szabadtságra és majd fogok vinni valamit ha lesz pénzem. A czimemet meg se irom mert úgy sem maradunk itten tovább hat napnál csak majd ha Dél Amerikába leszünk akkor fogom megírni. Tisztelem csókolom mindnyájukat Antalékat Matiódot hogy írjon ha majd irok még egyszer haza.

Ezel bezárom leveletem csokolja mindnyájukat szerető fiók Aladár.

Czim K u Khönigen SMS

Maria Theresia.

Ex a mostani hajónk neve.

Csókolom mindnyájukat Aladár Á z s i á b ó l.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Hottomligan.** Ruttkai György énekes színművét, amely a Népszínház egyik nagy és zajos sikere volt, tegnap este fölfrissítették. Ebbe a négy felvonásba annyi ötletesség és kellem szorult, mint kevés hasonló zsánerű magyar munkába. Épkézláb darab, amelyet ezenfelül egy szellemes és választékos izlésű ember írt. Öreg hiba volt, nem a szezon derekán fölleveníteni. A szereplők közül Küry Klára csupa báj és hangulatosság volt, a Németh pompás Gelbgieszerjéről meg tudjuk, milyen népszerű alak lett. A nézőtérén persze egyéb se hangzott, mint taps és kacagás.

* **A zeneakadémia hangversenye.** Az országos zeneakadémiában tegnap délelőtt tartották az első vizsgálati hangversenyt. Az első hat számot hallgattuk meg és a növendékek között találtunk egy igen ügyes gondnokást, Schiffer Adolfit és egy lelkiismeretes zongorázót, Nagy Gézát. Csinosan játszott a növendékek zenekara Haendel d-moll koncertjét.

A megrendült kormánybiztos.

Huszár Kálmán tegnapi nyilatkozata fölött ma ítélt a sajtó. Egy része olyképen, hogy egyáltalán szóba se áll a siránkozó kormánybiztossal és ki se adta a nyilatkozatát, miután művészeti dolgokban, amelyekhez nem konyit, nem lehet vele vitatkozni. A lapok más része megkaczag e stíl és tartalom tekintetében egyformán operetteszerű nyilatkozat felett.

A „Pesti Hirlap” Huszár amaz állítására, hogy statisztikailag fogja bebizonyítani az opera repertoirejának változatos voltát, megjegyzi, hogy „No már erre magunk is kíváncsiak vagyunk.”

„Magyar Hirlap” ez alatt a czim alatt: „A miniszteri biztos megvédése”, a következőket írja:

„A félhivatalos „Budapesti Tudósító” nemes haraggal kel ki ama lapok ellen, melyek Huszár Kálmán miniszteri tanácsosnak, intendáns-helyettesnek működését kifogásolták és félhivatalosan kijelenti, hogy Huszár Kálmán nem tesz semmit, nincs köze semmihez, nem gyakorol befolyást semmibe. Sőt a félhivatalos tulbuzgóságában vigyázatlanul ezt is írja:

„Az az állítás, hogy Perczel belügyminiszter tart bárkit is olyan helyen, amelyre az illető nem alkalmas, olyan alaptalan ráfogás, mely csak attól eredhet, aki Perczel miniszternek sem kötelességtudását, sem szakértelmét a reszortjába vágó dolgokban, sem hazafias lelkiismeretességét nem ismeri.”

Hát bizony ezeket nem ismeri senki széles Magyarországon.

A „Neues Pester Journal” konstatálja, hogy a szubvencionált színházak határozott súlyedében vannak. Ezenfelül a „Pesti Napló”, „Egyetértés”, „Pester Lloyd”, „Budapesti Hirlap” és „Házunk” a múlt napokban hosszú cikkekben tárgyalták az Operaház decadence-át és súlyos válságát,

amelyen csak teljes rendszer- és személyváltozással lehet segíteni.

Amde legyünk még néhány napig türelemmel és várjuk be a kormánybiztos megdöbbenő statisztikai adatait. Ezek a szerencsétlen hivatalnokok hadd törjék még néhány napig a fejüket, amelyben Lombroso sem tudna egy művészi értelemlre valló sejtet fölfedezni, és csak lepjék meg a világot az ő statisztikai bölcseségükkel. Hisz soha sem állítottuk azt, hogy ők nem tudnak statisztikát csinálni. Csupán csak azt mondtuk, hogy a művészetről halavány sejteltünk sinca. És ha százszor kisütik, hogy a „She” ballet trikói jóval több pénzt hoztak az Operának, mint a hogy mi gondoljuk, még sem fogjuk azt elismerni, hogy az Opera falain belül ma csak egy szikrányi művészi szellem is honol. A párisi Moulin Rouge bizonyára még a budapesti operánál is jobban áll anyagilag.

De nem hiszszük el nekik azt sem, hogy a világirodalom nem produkál a Nemzeti Színház számára semmit. Hát a Hauptmann „Magános emberei” és „Hannele”-ja, az Ibsen „Hedda Gabler”-e és többi művei és a régi mesterek teljesen boycottált remekei micsodák? Persze, ha a „Crampton mester”-t és Dóczy „Ellinor”-ját az előadás tönkresilányítja, erre Huszár azt feleli, hogy ő nem avatkozik bele semmibe. Ha ezek az urak valamikor életükben forgatták volna Goethét, ott olvashatták volna azt, hogy „Die Geisterwelt ist nicht verschlossen, dein Sinn ist zu!...” A világirodalom fölött ők ne sajnálkozzanak: csak ne nyuljanak hozzá ezután sem kontár kezeikkel, ez a leghasznosabb, amit ők a világirodalomért tehetnek.

Tehát lássuk azokat a statisztikai adatokat, Bár szívesen előlegeztünk nekik minden bizalmat és képesnek tartjuk őket egy csomó számnak az összeadására és kivonására. Hisz egész életükben ezt tették.

Mi tudjuk azt, hogy Bécsben az operát a legzenésibb élő zenészek egyike, Mahler Gusztáv, a Burgszínházat egy csudálatosan finom és szellemes esztetikus, dr. Schleuther Pál, (akinek ismerjük a műveit), a müncheni udvari színházat egy nagy arányú művészezéség, Possart, Párisban a Comédie-t egy kiváló író, Jules Claretie, az operát egy szubtilis érzékű zenepoeta, Messager vezeti és csak a mi szubvencionált színházaink élén áll egy kormánybiztos és állnak igazgatók, akik a Banda Marczik művészi látkörével bírnak. Ennyit mondtunk mindig, sohasem mást. Statisztikával nem czáfolhatják meg azt, amit tud róluk ország-világ: hogy művészi analfabéták, akiket el kell távolítani arról a helyről, ahol semmi keresetük.

SPORT.

+ **A hamburgi nagy díj.** Ma futották le a 125,000 márkás Hamburgi nagy díjat, a német derby egyik előjátékát. A versenyt bár Münchenhausen három éves Sperber's Bruder nevű lova nyerte meg, Lochvogel és Alert ellen, míg a nagy favorit Golna még helyet sem kapott. Tizenhárom ló futott. A totalisateur győzelemre tíz márkára 70 márkát fizetett, míg helyre 20 : 66, 20 : 122 és 20 : 348 volt az osztalék.

+ **A francia nagy díj.** Párisból táviratozzák: A 200 ezer frankkal díjazott Grand Prix de Paris a következő eredménnyel végződött: 1. Báró Rotschild Le Roi Soleil lovagolta Pratt, 2. S. de Brémond Gardefeu lovagolta Watkins, 3. E. Blanc Cazabat lovagolta Barlen. Totalisateur: 10 : 74. Helyre 10 : 21, 10 : 20 és 10 : 19.

Az athléták versenye.

A „Magyar Athletikai Club” ma délután 8 órára a csömöri-uti versenypályára nemzetközi athlétikai viadalt és országos kerékpárversenyeket hirdetett. Az athléták ez idei tavaszi viadala nem sikerült, ami abban leli magyarázatát, hogy az összes fővárosi sportegyesületek távolmaradtak a küzdelmekről, jóllehet országos bajnokságok voltak a programmon. Így az előre hirdetett nemzetközi

versenyek még egy sikerült háziverseny niveauját nem érték el.

Az egyes számokban átlag három-négy versenyző indult, ami különben teljesen arányban állott a kis számú közönséggel. Épen csak a távolugrás bajnokságát és az 5 angol mértföldes sikkfutást kell külön kiemelnünk. Előbbiben Gajzágó Tibor 6 méter 48 centimétert ugrott, és ezzel az eredménnyel igazán megérdemelte a bajnoki címet. A részletes eredményről alábbi tudósításunk számol be:

I. 100 yardos sikkfutás: 1. Pertich Kálmán 12³/₄ mp. 2. Gajzágó Tibor. 3. Rupp Jenő.

II. Sulydobás. 1. Porteleky László 10 m. 28 cm. 2. Pertich Kálmán 9 m. 75 cm. 3. Oláh Géza 9 m. 65 cm.

III. 500 méteres kerékpárverseny: 1. Kirchnopf Ferencz 40³/₄ mp. 2. Visner Máté. 3. Keszler Albert. Start után Wiener és Krempels felváltva vezetnek egész az utolsó fordulóig, ahol Kirchnopf megy az élre és könnyen győz. Keszler megnyerhette volna a versenyt, mert az 5000 méteres kerékpárversenyben bebizonyította, hogy Kirchnopfnál sokkal jobb versenyző.

IV. Andrassy vándordíj. 402¹/₄ méter. 1. Wagner Zoltán 57³/₄ mp. 2. Weimess László. Az értékes tiszteletdíjért csak négy versenyző vette fel a küzdelmet. A verseny győztesének rekordja oly rossz volt, hogy a tiszteletdíjat nem adták ki.

V. Magasugrás. 1. Sasse Károly 1 m. 68 cm. 2. Rupp Jenő 1 m. 68 cm.

VI. Magyarország bajnoksága 1899 méterre. 1. Graf Felix (Bécs) 43 p. 53 mp. 2. Rudl Bohumil (Prága).

Indult még 5 magyar versenyző, de ezek az idegenekkel szemben nem tudtak érvényesülni s így a bajnokságot Graf bécsi atléta nyerte meg igen könnyen.

VII. Kerékpár verseny 2000 méter. Handicap. 1. Wisner Máté 95 m. előny. 2. Krempels József 110 méter előny. 3. Telkes Aladár 160 méter előny. Az előnyök kiszabása nem sikerült, mert amint az eredmény is mutatja a scratchmanek képtelenek voltak a túlnagy előnyöket behozni.

VIII. Távolugrás. Bajnokság. 1. Gajzágó Tibor 6 m. 42 cm. 2. Porteleky László. 3. Pertich Kálmán.

IX. 300 yardos sikkfutás. 1. Bunyitay Sándor 37³/₄ mp. 2. Toldy Ernő.

X. Eszterházy emlékv verseny. (Gátfutás). 1. Szokoly Alajos 17³/₄ mp. 2. Pertich Kálmán.

XI. 5000 méteres kerékpárverseny: 1. Keszler Albert 9 p. 56³/₄ mp. 2. Hoffmann Gyula. 3. Kirchnopf Ferencz. Az első öt körben Visner vezet, de a hatodik körnél már feladja a versenyt és a vezetést Krempels veszi át. Az utolsó körben Keszler előretör és tetszés szerint győz.

XII. 220 yardos sikkfutás. Handicap. 1. Toldy Ernő. 2. Pick Mór.

XIII. 5 angol mértföldes sikkfutás. 1. Engländer F. (Bécs). 2. Volf J. (Prága). 3. Albala M. (Bécs). Az idegenekkel csak Nuber, a M. A. C. tagja mert kiállni, de az 5-ik kör után már feladta a versenyt, Engländer megszökik ellenfeleitől és győz. Stílusban csaknem egy körrel győz.

A derby.

(A Bécsi löversenyek hetedik napja.)

Az 1898-iki derby, a monarchiának ez a legklasszikusabb futama, az idén nagy szenzációt hozott. Nem ismétlődött ugyan Achilles II. esete, de azért Áruló győzelme nagy meglepetést keltett, már csak azért is, mert Mindig, gróf Batthyány Elemérnek eddig veretlen ménje, a derbyben szenvedte első vereségét. Árulát nem kiváló versenyképessége segítette a győzelemhez, mert diadalát csak Adams mesteri lovaglásának köszönhette. Ha Mindiget nem Huxtable, ez a fiatal, gyöngékező jockey lovagolja, úgy a derby bizonyára más eredménnyel végződik.

A mai versenyek gyönyörű időben folytak le. Óriási közönség rándult ki a Freudenauba, és az arisztokrácia is csaknem teljes számban volt képviselve. Mikor a starthoz csöngettek, a következő lovak vonultak el a tribünök előtt:

Gagerl	lovagolta	Smith
Busserl	"	Bulford S.
Áruló	"	Adams
Lulu	"	Hyams
Gaspilleur	"	Gilchrist
Mindig	"	Huxtable
Doria	"	Sharpe
Crampon	"	Park
Ladrone	"	Rawlinson
Weatherbound	"	Pool
Toll	"	Bulford A.
Makó	"	Cleminson
Shannon	"	Peake
Maikönig	"	Barker

Gaspilleur a jelzőtáblán pacemakernek volt kijelentve. A próbagaloppok után a lovak a starthoz vonultak. Ezer táveső fordult arra felé és mikor az indító, háromszori kísérlet után, utnak eresztette a lovakat, felhangzott a nagy közönség izgatott kiáltása: „start”.

Két csoportban indult el a tizennégyes társaság. Gaspilleur hűen teljesítette a pacemaker kötelességét és erős iramban vezetett; mögötte Busserl, Lulu, Ladrone, Mindig és Maikönig galoppoztak, míg Doria és Makó egész hátul voltak. A tribünnel szemben Lulu volt második, Mindig negyedik, míg Doria, folyton javítva helyzetén, a közepén volt. Weatherbound és Shannon ekkor a versenyt már föladták. Az egyesben Gaspilleur már megelőzte a vezetést és helyét Lulu és Busserl foglalták el. A távoszlopnál, 400 méterrel a cél előtt, a hátrébből ostoresapás alatt Áruló szökik előre, de Mindig könnyen melléje vonul.

De ekkor Mindig jockeyja Huxtable egy pillanatra hátránéz, mintha elsőségét csak Lulutól féltethetné, ezalatt pedig Áruló már három hosszal elől volt. Mindig lovasa ezt észreveszi és az ostorhoz nyúl. Hiven szökött előre Batthyány sárga ménje, de már későn, mert a díj sorsa már ekkor eldőlt és Áruló a közönség óriási eljenzése között haladt el elsőnek a bírói páholy előtt.

Bírói ítélet: Áruló biztosan 1 és fél hosszal első Mindig előtt, 2 hosszal harmadik Lulu, 1 és fél hosszal negyedik Doria. A totalisateur Áruló győzelmére 5 forinttra 59 forintot fizetett.

Annvi bizonyos, hogy ha Mindig erősebb lovat kap, úgy megőrzi veretlenségét és hisszük is, hogy revancheot fog venni mostani legyőzőjén. A többi futamok részletes eredménye a következő:

I. Reichenau gátverseny. Díj 6000 korona. Távoltság 2900 méter.

1. Gróf Eszterházy M. Einsins Andere 60 kilogramm, lovagolta May.
2. Herczeg Eszterházy Sehermöglich 63 kilogramm, lovagolta Williamson.
3. Dreher A. Rache 66 kilogramm, lovagolja Wheeler.

Futottak még: Egyedy A. Köpé 60 kilogramm, lovagolta Buckenham. Ottó főherceg Trial 66 kilogramm, lovagolta Kapusek.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első, két hosszal harmadik. Totalisateur: 5 : 33, helyre 25 : 59 I. 25 : 58 II.

II. Eladó verseny. Díj 2000 korona. Távoltság 1300 méter.

1. Capt. Gaston Morny 58 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Mr. Janoff Paratlan 58 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Lovag Lederer Ballek 61¹/₂ kilogramm, lovagolta Peake.

Futottak még: Gróf Arco Zinneberg Mauritius 64¹/₂ kilogramm, lovagolta Huxtable. Egyedy A. Juratus 51 kilogramm, lovagolta Griffiths. Gróf Hunyady J. Jerry 51 kilogramm, lovagolta Poole. Péchy A. Döme 52¹/₂ kilogramm, lovagolta Sharpe.

Bírói ítélet: Biztosan háromnegyed hosszal első, félhosszal harmadik. Totalisateur: 5 : 19. Helyre 25 : 34 I., 25 : 38. II. 25 : 38 III.

III. Aspirant-verseny. Díj 4000 korona. Távoltság 1200 méter.

1. Gróf Sztáray I. Cid 57¹/₂ kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Gr. Festetich Hortobágy 57¹/₂ kilogramm, lovagolta Park.
3. Báró Üchtritz Zs. Chryseis 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Sharpe.

Futottak még: Angerni ménes Ajour 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Ibbet. Báró Königswarter Bonvivant 57¹/₂ kilogramm, lovagolta Adams. Wahrmann R. Round the corner 57¹/₂ kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Küzdelem után félhosszal első, 4 hosszal harmadik. Totalisateur: 5 : 36, helyre 25 : 63 I., 25 : 46 II.

IV. Jockey-klub díja. (Osztrák Derby.) Díj 100.000 korona. Távoltság 2400 méter.

1. Br. Königswarter H. Áruló 56 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gróf Batthyány Elemér Mindig 56 kilogramm, lovagolta Huxtable.
3. Báró Springer Gusztáv Lulu 56 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Péchy Andor Doria 56 kilogramm, lovagolta Sharpe, Dreher Antal Gagerl 56 kilogramm, lovagolta Smith, Dreher Antal Busserl 54¹/₂ kilogramm, lovagolta Bulford S., Gróf Festetich Tasziló Crampon

56 kilogramm, lovagolta Park, Capt. Gaston Ladrone 56 kilogramm, lovagolta Rawlinson, Gróf Hunyady Weatherbound 54¹/₂ kilogramm, lovagolta Poole, Schindler L. Toll 56 kilogramm, lovagolta Bulford A., Báró Springer G. Gaspilleur 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist, Szemere Miklós Makó 56 kilogramm, lovagolta Cleminson, Gr. Wenckheim D. Shannon 56 kilogramm, lovagolta Peake, Lovag Wiener Welten Maikönig 56 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Biztosan 1¹/₂ hosszal első, 2 hosszal harmadik, 1¹/₂ hosszal negyedik. Totalisateur: 5 : 59, helyre 25 : 50 I., 25 : 31 II., 25 : 38 III.

V. Handicap. Díj 2000 korona. Távoltság 1100 méter.

1. Mr. Black Csintalan 60³/₄ kilogramm, lovagolta Buckenham.
- † Gr. Esterházy J u d i c a 55 kilogramm, lovagolta Cleminson.
- † Gr. Kinsky Ills 50³/₄ kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Futottak még: Gróf Festetich T. Heritière 61¹/₂ kilogramm, lovagolta Park. Gróf Forgách Kisasszony 59 kilogramm, lovagolta Wilton. Dreher A. Dogma 59 kilogramm, lovagolta Smith. Gróf Henckel Senator 55 kilogramm, lovagolta Sharpe. Szászbereki ménes Ara 45¹/₂ kilogramm, lovagolta Slack.

Totalisateur: 5 : 42. Helyre 25 : 64 I. 25 : 38 (Judica) 25 : 84 (Ills.)

VI. Wienerwald akadály-verseny. Handicap. Díj 4000 korona. Távoltság 5800 méter.

1. Gr. Kinsky Z d. M a g y a r á d 70 kilogramm, lovagolta Williamson.
2. Miklósfalvi ménes H a b l e á n y 70 kilogramm, lovagolta Wheeler.

Bírói ítélet: Küzdelem után két hosszal első, Totalisateur: 5 : 9.

VII. Kötévesek eladóversenye. Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter.

1. Gróf Festetich T. Nerissa 50 kilogramm, lovagolta Park.
2. Jankovich B. Gy. Paesirta 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Adams.
3. Keczer M. Beata 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Huxtable.

Futottak még: Dreher A. Elfe 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Bulford S. Egyedy A. Czicza II. 50 kilogramm, lovagolta Griffiths. Capt. Gaston Parázs 51¹/₂ kilogramm, lovagolta Cleminson. Gróf Henckel A. Moonstone 55 kilogramm, lovagolta Park. Gróf Hunyady J. Jolly Girl 50 kilogramm, lovagolta Poole. Mr. Janoff Banda 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Istálló fiu. Lovag Lederer Apollonia 50 kilogramm, lovagolta Slack. Miklósfalvi ménes Collision 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Wilton. Báró Springer G. Lucifer 55 kilogramm, lovagolta Hyams. Szászbereki ménes Gwen 58¹/₂ kilogramm, lovagolta Peake. Báró Üchtritz Zs. Mini 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Sharpe. Wahrmann R. Bac 53¹/₂ kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Biztosan két hosszal első, egy hosszal harmadik. Totalisateur: 5 : 93, helyre 25 : 110 I., 25 : 43 II., 25 : 131 III.

EGYESÜLETEK.

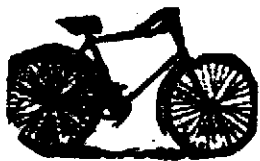
** A Magyar Jogászegylet közgyűlése. A Magyar Jogászegylet ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a minapi közgyűlésen történt lemondások következtében megüresedett alelnöki, két titkári és egy választmányi tagsági tisztséget töltötték be. Érdekes dolog, hogy a mai választást megelőzőleg már hetek óta óriási korteskedés folyt, különösen az alelnöki tisztségnek a betöltése körül. A Beck Hugó pártja erősebbnek bizonyult, mint a Székely Ferenczé s Beck Hugót 92 szavazattal megválasztották az egylet alelnökének. — A gyűlésen V a v r i k Béla kuriai tanácselnök elnökölt, aki a napirend előtt felolvasta a harmadik titkár, dr. V á m b é r y Rusztmen levelét, amelyben az szintén lekötözt tiszteiről. A választások ezután nagy érdeklődés mellett folytak le. Alelnök lett B e c k Hugó kuriai bíró, aki 92 szavazatot kapott a Székely Ferencz kuriai bíró 82 szavazattal szemben. Titkároknak közfelkiáltással dr. F a y e r László egyetemi tanárt, ki már husz 6. óta működik nagy sikerrel ez állásban, továbbá dr. S z i a d i t s Károlyt választották meg. Választmányi tag dr. S z é k e l y Ferencz kuriai bíró lett. Ezzel a közgyűlés véget ért.

** Alakuló közgyűlés. A zenészek országos segély- és nyugdíj-egyesülete ma délelőtt tartotta alakuló közgyűlését B a r t h a y Ede elnöklése alatt. Az egyesület alakulása onnan ered, hogy a Magyarhonban élő zeneművészek segély-egyesülete elhatározta, hogy országos segély- és nyugdíj-intézetet alakul át. Ez ma megtörtént s tárgyalás alá vették és letárgyalták az alapszabályokat s a véglegesen megállapított szöveg fogalmazásával Antalik Károly titkárt bízták meg. Az alapszabályokat a napokban terjesztik föl a belügyminiszterhez.

NYILT-TÉR.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola.

Hittudásos tantervvel.

Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvai-utca sarkán Villamos-vasút megállóhelyén.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Ötödik-ut 18. sz. a. ujonnan épült házban:

Számozás	Bérlőhelyiség	portálal ellátott, 3 nyílás.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy 22 négyzetméteres és 1 kisebb munkahely, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 kőzet, pince és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a kocsánál.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 udvari szoba, 1 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszobával, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kőzet, pince és padlással.

Udvari lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parketák fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde. Budapest június 5. A vasárnapi magánforgalom teljesen üzletelen volt.

A cukorprémium megszüntetése. Brüsszelben e hónap 7-én ül össze a cukorprémium megszüntetése ügyében tartandó nemzetközi értekezlet. A földművelésügyi miniszterium Toepke államtitkárát és Ottlik Iván miniszteri osztálytanácsost küldte ki ez értekezletre, akik e hónap 4-én már el is utaztak Brüsszelbe. — A spanyol kormány megbízásából a brüsszeli spanyol nagykövet és egy műszaki kiküldött fognak részt venni a konferencián.

Szesz. A szeszüzletben e héten a forgalom gyér volt és valamivel nagyobb kínálat valaminth az olcsóbb gabonárák és a kiosztásra került pótkontingens hatása folytán a szeszárak 1/4 forinttal olcsóbban zárulnak. Finomított szeszben a budapesti gyárak 58 3/4—59 forint vidéki gyárak 56 1/2 sőt 58 1/4 forinttal eszközölték kínálatokat azonnali szállításra. Elésztszesz változatlanul nagyban 1/4 forinttal olcsóbban kelt el.

Mezőgazdasági szeszgyárak részére kontingens nyers szeszben e héten kínálat nem volt. Később 1898—1899. évi szállításra érkeztek ugyan ajánlatok, de üzlet a magas ár folytán nem létesült.

Vidéki szeszgyárak közül: Baja, Temesvár, Losoncz, Győr, Kenyérmező, Nagyvárad egy negyed forinttal olcsóbban a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 58.75—59.25 forint, elésztszesz 58.50—59 forint, nyers-szesz adózza 58.7/8 szesz 22.50—23.75 frt. Az árak 10.000 literfokonként, hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállításra, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs: Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.10—20.30 forintig kelt el. — Prága: Adózott triplószesz nagyban 56.75 frton, adózatlan szesz 20.25—21.—forint. — Arad: Finomított szesz 59.—58.25 forintig kelt el. — Kenyérmező: Finomított szesz 58.50 forintig keltel, denaturált szesz 22.—forinton nagyban. Temesvár: Finomított szesz 25 krajczárral olcsóbban, 58.—forinton kelt el. Losoncz: Elésztszesz 25 krajczárral olcsóbban jegyeztetett. — Triest: Kiviteli szesz tartályokban szállítva 14.—forint, 90° hektoliterje.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(38)

Írta: CROKER M. B.

— Azok a dolgok, amelyeket már ez a gyermek a legártatlanabb angyalarccsal mondott, a titkok, melyeket egész társaság előtt elárult, a hihetetlen kérdések, melyeket felvetett...

— Pelham, szakította félbe szigorúan a felesége, ha talán ezek közül el akarsz egyet mondani, várj, míg én és Honor eltávoztunk. A gyerek eléggé gyermekes ugyan, de örömet talál abban, ha a nagyokat megbosszanthatja. Csak azt szeretném, ha mindannyian tíz nappal idősebbek volnánk. Ben sem szenvedheti a kicsit és ez nem is esoda, mert egyszer forró viaszot csöpögtetett ez orrára. És legutóbb, amikor itt volt, egymásután felpróbálta legjobb kalapjaimat, azután szanaszét dobálta a házban. De ez még nem volt a legrosszabb, egyszer a reggelinél hallotta, amikor Skianer barátunk egy lóról beszélt, melyet vásárolt és amely vén jászolrágó vagy. En azt hittem, rögtön megüt a guta és Skianer azóta természetesen nem teszi a lábát a házukba.

Néhány nappal e beszélgetés után Primrose Szendécske hosszan kinyújtózva és látszólag képeskönyvébe elmélyedve a rookwoodi verandán kifeszített függőágyban feküdt. De képeskönyv, bármilyen tarka, új vagy vastag volt is, öt percznél tovább nem érdekelte a fiatal hölgyet. Az idő után unottan eldobta, hogy összebarangolja a házat, miközben ezt kiáltta: Mulattassanak engem! Mulattassanak engem!

Most jó kedvében volt. Markot nagyon megszerette, Honorral szemben meglepően illedelmes volt és most szép gyerek volt finom arcvonásokkal, nagy nefelejtsek szemmel és selymes hajjal, a fiatalok csakhamar szívükbe zárták őt és a bácsit meg a nénit előítéletek által lenyűgözött embereknek tartották, akik nem tudnak gyerekekkel bánni. A kicsike nagyon szívesen kereste fel társaságukat, amin ugy Honor, mint Mark nagyon örült — Szendécske, kézen fogva őket, sokszor ment velük a kertbe sétálni és minden reggel idejének nagy részét Honor szobájában töltötte el, ahol mindent kezébe vett, minden zsebkendőt kiterített, minden tudobozt felforgatott és nagy érdeklődéssel nézte, amikor Honor a haját rendbe szedte. — Ennek a figyelmes szemlélődésnek az volt a következménye, hogy a reggelinél a következő nyilatkozattal lephette meg a társaságot:

— Megnéztem, hogy Honor miként rendezte a haját; olyan hosszú, mint az enyém, egészen eddig ér ni (itt megmutatta; meddig ér) és mind oda van növe a fejéhez. Nem kell itt fönt hosszú tükkel megerősítenie, mint a mama teszi, aki egészen le fudja venni homlokfűrteit és amint te is teszed, tette hozzá Sara néni felé fordulva a rettenetes gyerek. Láttam ám a czopfolat.

— Nos, reményem megcsodáltad! felelte némileg bizonytalan hidegvérűséggel az öreg hölgy. A hozzávaló haj egy mind az én fejemen nőtt.

Mivel Szendécske látta, hogy senki sem boszankodik, nem folytatta tovább ezt a témát. A kicsike nagyon szeretett Mark térdén ülni, nyakát kacsócskájával átölelni, arcát az övéhez dörzsölni; szerette, ha vele együtt nézett képeket, vagy ha mesélgetett neki. Amint Sally néni egész helyesen megjegyezte, ugy látszott, mintha megbabonázta volna a gyermeket. Ben még mindig nem bízott a gyermekben; ép így voltak Ben nagyszülői, de a többi mind ugy találta, hogy a gyermek szinte ki van cserélve. Ha csipkével díszített előkelő ruhácskájában, finom selyemharisnyába bújított lábcskáival, szintoly pompásan felöltözött

Aja-ja kíséretében a klub-kert hangversenyeire ment, akkor a kevésbbé szépen öltözött gyermekeket titokban megpüfölte ugyan, de ha azután a hölgyterembe lépett, látszólag azért, hogy a képes újságokat végignézze, akkor olyan csendes és szerény volt, hogy a régi ismerősök alig ismerték fel az egykor oly eredeti, de épen nem kellemes Szendécskét.

Eközben érkezett Brande anyó születésnapja és barátai nem feledkeztek meg róla. Leveleket, kis ajándékokat kapott; Honor egész titokban kedves kis vánkost készített a néni számára, sok virágsokrot kapott és Jervis nagyon szép ezüst lámpát nyújtott át neki, mely (mint Sara néni Honornak mondotta) sok pénzébe kerülhetett a szegény fiatal embernek s végül még egy ezüst fényképállvány is érkezett, melyre Ben jó kívánságai voltak felírva. Az öreg hölgy arca ragyogott az örömtől és az ajándékokkal megrakodva, odalépett Markhoz.

— Nem volt egészen helyes öntől, hogy ekkora költségre verte magát; de épen ilyen lámpát kívántam magamnak már régen. A Ben eszméje is öntől származik? Tudja-e, hogy büntetésül megcsókolni szeretném önt? tette hozzá fenyegető hangon.

Szendécske, aki épen reggelizett, mindjárt fülelni kezdett és nagy, kíváncsi szemmel tekintett rájuk, mert érdekes jelenetet várt. De Brande asszony nem váltotta be fenyegetését.

— Nem, mondotta meglegedetten, ön fiatal ember, én meg öreg asszony vagyok. De milyen idős ön tulajdonképpen? Meg akarom jegyezni az ön születésnapját.

— Az elmúlt áprilisban lettem huszonhat éves.

— Huszonhat? No, jó öt évvel fiatalabbnak látszik, felelte Brande anyó, miközben a tea-asztalhoz ült, amelyen egész sereg levél és sok csomagocska feküdt. Pelham rendesen gyémántokat ajándékoz nekem, folytatta azután. De ilyen már sok van nekem és hogy azt ne higgye, hogy ma megfeledezett rólam, elárulom önnek, hogy az új árvaház javára nagy összegre szóló utalványt adott át nekem. Most hát nagyon bőkezű lehetek.

— Csokoládét is kaptál? kérdezte Szendécske.

— Nem, gyermekem, de a reggeli után elmegyek és veszek egy skatulyával a számodra.

— Hát igazán ma van a születésnapod?

— Igen! Hát nem látod?

— Azt hittem, csak igazi hölgyeknek van születésnapja és Dashwood asszony a minap azt mondotta, hogy te nem vagy hölgy.

— Születésemnél fogva nem vagyok ugyan hölgy, de állásomnál fogva az vagyok. És legalább is olyan jó származású vagyok, mint ő.

— Ma még valami nagy dolgot csinál az a gyerek, jegyezte meg Pel francia nyelven. A kedves teremtes nyolcz napig illedelmes volt, már pedig tovább nem tartja ki. Apropos, Honor, ma szép fehérsejtem napernyőddel fenn láttalak a tyukosdombon.

— Épen így beszél a mama, ha rólam beszél, vagy ha olyast mond, amit nekem nem szabad hallanom! kiáltotta Szendécske és lecsuszott a székéről. De most elmegyek a béres gyerekeihez és megránczígálom a kezüket, szólt és máris elünt.

Szendécske ezen a napon feltűnően nyugtalan volt. Két percznél tovább semmi sem tetszett neki; nem tudta őt lebilincselni sem Honor kalapja és új ruhái, sem a megígért csokoládé vagy Mark meséi és folytonos kívánsága, hogy mulattassák őt, már mint a folyton csikorgó ajtó idegessé kezdette tenni az embereket, amikor Marknak mentő gondolata támadt.

— Mondjad csak, Szendécske, nem szeretnéd, ha lefestenélék?

(Folytatás következik.)

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vételre, eladásra és becsorolásra új gépekre. Javító- és kőcsiszoló-intézet.